

Guide til globalhistorien

BOKGUIDE: «Globalhistorie» undersøker fortidens lange linjer. Retningen preges av mangfold og ambisiøse utgivelser, men kan fortsatt betraktes som en faggren i startfasen. Hvor skal man så starte sin orientering som student, eller allment nysgjerrig i jakten på historiens løp som et globalt anliggende?

Tore Linné Eriksen, professor i utviklingsstudier ved Høgskolen i Oslo og Akershus, guider Salongens lesere gjennom globalhistoriens toneangivende verk.

Grunner til en guide

I de siste åra har det innenfor historiefaget vokst fram en egen retning, som i vårt land er best kjent som globalhistorie. Den skiller seg ut både ved å legge større vekt på «verden utenfor Europa», ved å anlegge et globalt perspektiv og utforske sammenhenger, sammenlikninger og møteplasser («encounters»). Det handler ikke bare om komparative studier for å finne forskjeller, ettersom forbindelseslinjer og maktforhold mellom ulike deler av verden også står i sentrum.

Mange som regnes som globalhistorikere er også kjent for å ta dristige grep og se historien i lange linjer, og gjør dessuten alvorlige forsøk på tverrfaglighet og samarbeid med andre samfunnsvitere og naturvitere.

Stundom blir det likevel brukt som et argument fra skeptikernes side at det mest er tale om luftige spekulasjoner, og at feltet foreløpig mangler verdifull og håndfast litteratur. I denne oversikten vil

jeg derfor forsøke å gi en kort introduksjon til det mangfoldet som allerede eksisterer, og er kjennetegnet av både imponerende kvalitet og høyt ambisjonsnivå.

Et bredt felt

Ettersom det ikke er noen grunn til å fortape seg i den sedvanlige akademiske striden om den ene og riktige definisjonen, legger jeg ingen snever oppfatning av globalhistorie til grunn, og forsyner meg hemningsløst av vektige bidrag som legger en baserer seg på en felles tilnærming. I tillegg til noen oversiktsverker over «hele historien», tar jeg med litt litteratur som diskuterer selve historiefagets historie og hvordan et nytt historiefag bør se ut. Det tas til slutt med noen eksempler på litteratur som vier oppmerksomhet til populære temaer som migrasjon, miljø, handel, verdenshav, slaveri, industrialisering og «globalisering». Det gis også plass til noen få referanser til bidrag som behandler enkeltregioner i et globalt perspektiv. Det vil også bli vist til enkelte bokserier som inneholder stadig flere bidrag innenfor globalhistorien, samt noen utvalgte tidsskrifter på feltet.

Oversikten omfatter enkelte større verker og «klassiske» bidrag, men forsøker å legge vekt på enklere introduksjonstekster som kan leses uten altfor mye bakgrunnskunnskap. I all hovedsak trekkes det også fram ny litteratur.

Artikkelsamlinger og et oppslagsverk

Jerry H. Bentleys *The Oxford Handbook of World History* og Douglas Northrops *A Companion to World History*, inneholder begge omtrent 30 nyskrevne kapitler av de fremste fagpersonene i verden, og dekker både en presentasjon av det nye historiefaget og byr på usedvanlig velskrevne og informative oversikter over ulike perioder, temaer og regioner. I samme kategori er John McNeill, J. R./Erin Stewart Mauldin (red.). *A Companion to Global Environmental History*. Selv om den har miljøhistorie som tema, er alle kapitlene nært knyttet til andre hovedtemaer innenfor globalhistorien. Det nyeste bidraget, som har kortere artikler av framstående globalhistorikere, er Maxine Berg (red.): *Writing the History of the Global. Challenges for the Twenty-first Century*, som utmerker seg med både tematiske oversikter og historiografiske vinklinger.

Det globalhistoriske flaggskipet i seks bind (og uoverkommelig pris) er *Berkshire Encyclopedia of World History*. Tematiske samlinger av de fyldige artiklene herfra er under utgivelse i separate bind, foreløpig finnes blant annet titler som *Big History*, *World Environmental History* og *Africa in World History*.

Korte globalhistoriske introduksjoner

For et allment publikum er godt sted å starte John McNeill/William McNeill: *The Human Web. A Bird's Eye View of World History*. Den sistnevnte er globalhistoriens «grand old man», mens sønnen er en av verdens ledende miljøhistorikere, og de tar oss med på en kortfattet og perspektiv reise gjennom hele historien.

En kombinasjon av et verdenshistorisk riss og en kort diskusjon av ny historisk tenkning er Peter N. Stearns *World History. The Basics*. En kort og analytisk globalhistorie som er en velegnet innføring er Eric Vanhaute: *World History. An Introduction*.

En utmerket kombinasjon av korte tekster og meget informative kart er Eivind H. Seland: *Globalhistorisk*. En spennende måte å introdusere globalhistorie på, er Neil MacGregor: *A History of the World in 100*, som presenterer og setter i perspektiv gjenstander som mennesker har etterlatt seg i alle deler av verden. For dem som er interessert i et marxistisk perspektiv finnes nå Neil Faulkner: *A Marxist History of the World from Neanderthals to Neoliberalism*.

Gode lærebøker

Særlig i USA har det på college- og universitetsnivå vært et gjennombrudd i de siste åra for omfattende lærebøker som anlegger et globalhistorisk perspektiv, og som dessuten utmerker seg ved pedagogiske framstillinger, opplegg til sammenlikninger, gode kart og kronologiske oversikter.

Det er ikke så lett å velge i denne floraen, men skal man velge ett eneste verk, ville jeg nok falle ned på Felipe Fernández-Armesto: *The World. A History*. Dette er en utgave som ikke er så dyr som de andre, ettersom den nå også foreligger i en rimeligere utgave. Av andre alternativer i denne sjangeren, er blant annet Jerry H. Bentley og Herbert F. Ziegler: *Traditions & Encounters. A Global Perspective on the Past*, Valerie Hansen/ og Kenneth R. Curtis: *Voyages in World History*, Peter N. Stearns mfl.: *World civilizations. The Global Experience*, Bonnie G. Smith mfl.: *Crossroads and Cultures. A History of the World's Peoples*, og Robert Tignor mfl.: *World's together, Worlds apart*. Kortere alternativer i samme sjanger er Robert Strayer: *Ways of the World. A Brief Global History* og Kevin Reilly: *The Human Journey. A concise History of the World*.

Under utgivelse er et seksbindsverk av stort omfang med samletittel *A History of the World*, med Akira Iriye og Jürgen Osterhammel som hovedredaktører. Opplegget her går ut på at hvert bind legger særlig vekt på «interconnectedness», som behandles gjennom lange essays skrevet av et utvalg av verdens fremste historikere. Det første bindet som er utgitt er Emily S. Rosenberg (red.). *A World Connecting. 1870-1945*, som inneholder fem essays på cirka 200 sider hver om blant annet stat/nasjon, imperier/imperialisme, migrasjon og globale varekjeder. I denne serien er et nytt bind nå under utgivelse Iryie Akira: *Global Interdependence. The World after 1945*.

«Big History»

Med «big history» menes en globalhistorisk retning som virkelig trekker opp de lange linjene, og som ikke begrenser seg til menneskehetens korte historie, mens som tar for seg hele klodens – og til og med universets historie – gjennom milliarder av år.

Pioneren på dette feltet er historikeren David Christian, og hans betydningsfulle hovedverk har nå kommet i en ny utgave med ny innledning: *Maps of Time. Introduction to Big History*. To mer kortfattede, men også høyst interessante oversikter i samme sjanger er Fred Spier: *Big History and the Future of Humanity* og Cynthia Stokes Brown: *Big History. From the Big Bang to the Present*. David Christian og Cynthia Stokes har også slått seg sammen med Craig Benjamin om å lage en samlet innføring: *Big History. Between Nothing and Everything*, som er et vellykket eksempel på hvordan samfunnsvitenskap, humanistiske fag og naturvitenskap befrukter hverandre.

Denne utviklingen skjer også innenfor retningen som er kjent som «deep history», som studerer evolusjon og samfunnsutvikling i et historisk perspektiv. Et sted å starte er her en opplysende artikkelsamling: Andrew Shyrock og Daniel Lord Smail (red.): *Deep History. The Architecture of Past and Present*.

Utvikling av historiefaget i global retning

De siste årenes fagdiskusjon om endring av historiefaget i retning av globalhistorie eller verdenshistorie som skiller seg fra eurosentrisme, er mest aktuelt behandlet i de ovennevnte oversiktsverkene. Et bidrag til denne diskusjonen gis også av Pamela Kyle Crossley i *What is Global History?* Selv om den ikke er oppdatert på de siste årene, er standardverket i globalhistoriens historie, fagutvikling og framvekst av undervisning og forskning fortsatt Patrick Manning: *Navigating World History. Historians create a Global Past*. Av nyere litteratur på feltet gis den beste innføringen i Dominic Sachsenmaier: *Global Perspectives on Global History. Theories and Approaches in a Connected World*. I tillegg til en generell diskusjon, går forfatteren her grundig inn på fagutviklingen i Tyskland, USA og Kina. For en kort refleksjon over utviklingen på feltet, se Akira Iriye: *Global and Transnational History. The Past, Present and Future*.

Som så ofte er de som leser tysk godt stilt, her foreligger en både perspektiv og kort innføring: Sebastian Conrad: *Globalgeschichte. Eine Einführung*. Den egyptiske samfunnsforskeren Samir Amin bidrar også til diskusjonen med *Global History. A View from the South*, mens en klassiker som fortsatt kan leses med stort utbytte er J. M. Blaut: *Eight Eurocentric Historians*. Den svenske historikeren Maria Sjöberg behandler innsiktsfullt historiefagets utfordringer og gir noen glimt inn i endringen vekk fra eurosentriske perspektiver i *Kritiska tankar om historia*.

For den som vil følge med i den videre utviklingen av globalhistorie som fag, er tidsskrifter helt uunnværlige. Det eldste er *Journal of World History*, som nå er i sitt tjuetjue år og som kommer med fire fyldige utgaver i året. En annen viktig publikasjon er *Journal of Global History* som kom for første gang ut i 2005. I tillegg finnes *World History Connected*, som er tilgjengelig på nett, og som både inneholder artikler, diskusjon og ideer for undervisning.

Historiografi

Mens oversikter over historisk tenkning (historiografi) tidligere mest konsentrerte seg om vestlige historikere fra Herodot og framover, finnes det nå alternativer som virkelig er globale i sin tilnærming. Den denne nye litteraturen er oppsummert i David Woolf: *A Global History of History*. Forfatteren er hovedredaktør for et fembindsverk som i 2011/12 er utgitt av Oxford University Press under fellestittelen *The Oxford History of Historical Writing*.

En mer allmenn historiografisk artikkelsamling vier også god plass til global- og miljøhistoriske emner: Ulinka Rublick (red.). *A Concise Companion to History*.

«The New Oxford World History»

For noen år siden startet bokserien «The New Oxford World History», som har sin klare målsetting å utgjøre et alternativ til «den gamle historien». Det har midtveis i 2012 kommet 15 bøker, alle av høy kvalitet. Omfanget (cirka 150 sider) gjør bøkene velegnet som oversikter. Enkelte av dem gir en sammenfattende oversikt over en hel historisk epoke, slik som Ian Tattersall: *The World from the Beginnings to 4000 BC* og John Wills jr.: *The World from 1450 to 1700*. Andre utgivelser konsentrerer seg om et sentralt land eller en region, slik som Xinru Lui: *The Silk Road in World History*; Karen O. Kupperman: *The Atlantic in World History* og Paul S. Ropp: *China in World History*. Det finnes også bøker som har en tematisk tilnærming, slik som Daniel R. Headrick: *Technology in World History* og Mary Jo Maynes/Ann Waltner: *The Family in world History*.

«Themes in World History»

En annen bokserie som fortjener oppmerksomhet er «Themes in World History», som utgis av det britiske forlaget Routledge, og som redigeres av Peter N. Stearns. Det er også bøker som er korte av omfang og ment som introduksjoner til temaer som går på kryss av kronologi og – som oftest – geografi. Det er hittil kommet 25 bøker, som ofte tar opp problemstillinger som står sentralt i den nye globalhistorien. Blant eksemplene på dette er Milo Kearny: *The Indian Ocean in World History*, Mark B. Tauger: *Agriculture in World History*; Peter N. Stearns: *Globalization in World History* og James Trefil: *Science in World History*.

Andre bokserier

I tillegg til de ovennevnte seriene, finnes også flere andre serier som fortjener oppmerksomhet med sine korte og nyskapende tekster. En slik serie er *Connections: Key Themes in World History*, som gis ut av forlaget Pearson & Prentice Hall. Typiske titler er blant annet Erik Gilbert og Jonathan Reynolds: *Trading Tastes. Commodity and Cultural Exchange to 1750* og Glenn J. Ames: *The Globe Encompassed. The Age of European Discovery, 1500-1700*. Også serien *Explorations in World History* har sin plass i denne sammenhengen, med utgivelser som blant andre Rainer F. Buschmann: *Oceans in World History*, Donald Johnson og Jean Elliot Johnson: *Universal Religions in World History. The Spread of Buddhism, Christianity, and Islam to 1500* og Pamela McVay: *Envisioning Women in World History. 1500-Present, vol. 2*. Et nytt tilskudd i rekka av serier heter *Exploring World History*, og utgis av forlaget Rowman & Amp; Littlefield. Blant de første utgivelsene er William Kelleher Storey: *The First World War. A Concise Global History* og Brian C. Black: *Crude Reality. Petroleum in World History*.

Miljøhistorie

Miljø- og globalhistorie har mange berøringspunkter, som det går klart fram av det ovennevnte samleverket *A Companion to Global World History*. Et annet samleverk med en rekke spennende og nyskrevne artikler om de mange aspektene ved miljøet i globalhistorisk perspektiv, som bare koster en brøkdel av prisen, er John McNeill og Alan Roe (red.). *Global Environmental History. An Introductory Reader*. Et annet sted å starte er J. Donald Hughes: *What is Environmental History?*

En lettlest og spennende introduksjon er også Clive Ponting: *A New Green History of the World*. Selv om den begynner å bli gammel, blir det fortsatt gitt en god og spennende innføring i Sverker Sörlin og Anders Öckerman: *Jorden en ö. En global miljöhistoria*.

Tre nyere globalhistoriske miljøoversikter som gir temaet innsiktsfull behandling er Anthony N. Penna: *The Human Footprint. A Global Environmental History*, Joachim Radkau: *Nature and Power. A Global History of the Environment* og Frank Uekotter (red.): *The Turning Points of Environmental History*.

Som oversikt over 1900-tallets miljøhistorie er det ingen introduksjon som er bedre enn John R. McNeill: *Something New Under The Sun. An Environmental History of the Twentieth Century World*. En meget innholdsrik artikkelsamling med en oversiktelig innledning over sammenhengen mellom miljøhistorie og globalhistorie er Edmund Bruke III og Kenneth Pomeranz (red.): *The Environment and World History*. For en spennende diskusjon av de siste 250 åra i miljøperspektiv, se Paul Dukes; *Minutes to Midnight. History and the Anthropocene from 1763*.

Et imponerende oversiktverk, som er spennende fordi det forener global- og miljøhistorie i studie av en viktig epoke, er Geoffrey Parkers *Global Crisis. War. Climate Change and Catastrophe in the Seventeenth-century*.

Klimahistorie er et felt med en voksende litteratur, et godt sted å starte er Wolfgang Behringer: *A Cultural History of Climate*. For en kort og lettlest oversikt over energibruk gjennom tidene, se Alfred W. Crosby: *Children under the Sun. A History of Humanity's unappeasable Appetite for Energy*.

Over grensene: mennesker, varer og mikrober

Et sentralt tema innenfor globalhistorien er alt som går på kryss og tvers av landegrenser, og som med rette kan omtales som globale fenomener. Et velkjent eksempel på dette er frivillige og tvungne menneskevandringer. To korte, gode og nye introduksjoner til migrasjonens globale historie fra de første dager er Massimo Livi-Bacci *A Short History of Migration* og Patrick Manning: *Migration in World History*, mens migrasjonshistorie som fagdisiplin blir presentert i Christiane Harzig og Dirk Hoerder: *What is Migration History?* Et eldre og mer omfangsrikt standardverk, som nå er trykt opp på nytt, er Dirk Hoerder: *Cultures in Contact. World Migrations in the Second Millennium*.

Det meste kjente eksempel på tvangsflytting av mennesker er slavehandel. Slaveriets globalhistorie gjennom tidene er utførlig behandlet i tre bind av den svenske historikeren Dick Harrison i *Slaveri. En världshistoria om ofrihet*.

En serie om slaveriets historie er også under utgivelse, med to bind foreløpig på Cambridge University Press, se for eksempel David Eltis og Stanley I. Engerman (red.): *The Cambridge World History of Slavery. Vol. 3: AD 1402-AD 1804*.

En kort og velillustrert presentasjon gis i James Walvin: *Atlas of Slavery*, mens et rikholdig og mer akademisk standardverk er Gad Heuman og Trevor Burnards *The Routledge History of Slavery*. Robin Blackburn har nylig popularisert to store bind til en mer overkommelig framstilling av slavehandelen rundt Atlanterhavet: *The American Crucible. Slavery, Emancipation and Human Rights*. En globalhistorisk refleksjon over slaveri, med vekt på Afrika, gis i Joseph C. Miller: *The Problem of Slavery as History. A Global Approach*.

Studier av mikrober og smittsomme sykdommer i globalhistorisk perspektiv har en rik tradisjon, og er behandlet i flere av oversiktsverkene om verdens- og miljøhistorie som er nevnt ovenfor. Et sted å starte er John Abeth: *Plagues in World History*, Mark Harrison: *Disease and the Modern World: 1500 to the present Day*, Mark Harrison: *Contagion: How Commerce has spread Disease* og Sheldon Watts: *Disease and Medicine in World History*. Den klassiske studien av utvekslingen av dyr, planter og mikrober er Alfred W. Crosby: *The Columbian Exchange. Biological and Cultural Consequences of 1492*, som i 2003 kom i en jubileumsutgave 30 år etter førsteutgaven, og med nye bidrag fra forfatteren.

Det er heller ingen mangel på framstillinger av historien til varer som sukker, kaffe, salt, tobakk, torsk eller bomull. Giorgio Riello er et ferskt eksempel på en forfatter som trekker opp globalhistoriske linjer i historien til råvarer; i hans tilfelle bomull som grunnlag for håndverk og industri i det imponerende verket *Cotton. The Fabric that made the Modern World*.

Handel og hav

Handel over hav og land behandles tematisk og inngående i alle globalhistoriske hovedverk. En egnet og underholdende framstilling gis i Kenneth Pomeranz og Steven Topik: *The World that Trade created. Society, Culture and the World Economy, 1400 to the Present*. Et modern standardverk om handel i det siste tusenåret er Ronald Findlay og Kevin H. O'Rourke: *Power and Plenty. Trade, War, and the World Economy in the Second Millennium*.

Som vist i gjennomgangen av globalhistoriske bokserier ovenfor, er det også en utbredt sjanger å skrive historie sentrert om verdenshavene. Tre tungtveiende eksempler på dette er Nicholas Canny og Philip Morgan (red.): *The Oxford Handbook of the Atlantic World*, David Abulafia: *The Great Sea. A Human History of the Mediterranean* og Matt K. Matsuda: *Pacific Worlds. A History of Seas, Peoples, and Cultures*. Det er heller ikke mangel på gode historiske framstillinger av områdene rundt de store flodene, et spennende eksempel på dette er Terje Tvedt: *Nilen – historiens elv*.

Imperier og imperialisme

En betydelig del av historien handler om framvekst og fall av imperier, rivalisering mellom imperiemakter og forholdet mellom herskere og undersåtter. Dette er derfor et sentralt globalhistorisk tema, med en omfangsrik litteratur.

Uten sidestykke i tidsspenn og rekkevidde er Jane Brubank og Frederick Cooper: *Empires in World History. Power and the Politics of Difference*. Denne boka kan godt suppleres med Peter Davidson: *Atlas of Empires*.

Et usedvanlig rikholdig samleverk med perspektivrike kapitler som dekker de siste 500 år i et globalt imperieperspektiv, er Philippa Levine og John Marriott (red.): *The Ashgate Research Companion to Modern Imperialism*. Mer kortfattet, men samtidig svært stimulerende, om samme tidsperiode er John Darwin: *After Tamerlane. The Global History of Empire since 1405*. For gode oversikter over de siste århundrene, se Douglas Northrop: *An Imperial World. Empires and Colonies since 1750*; Trevor R. Getz og Heather Streets-Salter: *Modern Imperialism and Colonialism. A Global Perspective* og Wolfgang Reinhardt: *A short History of Colonialism*.

Et teknologisk og økologisk perspektiv anlegges i Daniel H. Headrick: *Power over Peoples. Technology, Environments, and Western Imperialism, 1400 to the Present*. Fra den rikholdige litteraturen om det britiske imperiet, er det grunn til å trekke fram John Darwin: *The Empire Project. The Rise and Fall of the British World-System 1830-1970*, John Darwin *Unfinished Empire. The Global Expansion of Britain*, Phillipa Levine: *The British Empire. Sunrise to Sunset* og Richard Gott: *Britain's Empire. Resistance, Repression and Revolt*.

Økonomisk historie: Mellom rik og fattig

Det siste tema som kort skal berøres, er det som handler om når – og hvorfor – det begynte å bli større økonomiske, teknologiske og sosiale forskjeller mellom ulike deler av verden.

Et trekk i ny litteratur er at denne kløfta (og «the rise of the West») er av nyere dato enn det lenge var vanlig å tro, og at India og Kina kanskje var på samme nivå til nærmere 1800. Forklaringene hentes i dag også mer fra globale prosesser og sammenhenger enn i særtrekk ved europeiske samfunn.

Diskusjonen om det som kalles «the great divergence» tok for alvor av med André Gunder Frank: *Reorient. Global Economy in the Asian Age* og Kenneth Pomeranz: *The Great Divergence. China, Europe and the Making of the Modern World Economy*. Den som søker en mer popularisert introduksjon med mange av de samme grunnholdninger, anbefales å gå til Robert B. Marks: *The Origins of the Modern World. A Global and Ecological Narrative from the fifteenth to the twenty-first Century*. Et oppgjør med eurosentrisk forestillinger finnes også i John M. Hobson: *The Eastern Origins of Western Civilization* og Jack Goldstone: *Why Europe. The Rise of the West in World History, 1500-1850*. Mens deler av denne litteraturen bygger på kinesisk historie, utvides perspektivet til å trekke inn India i Prasanna Parthasarathi: *Why Europe grew rich and Asia did not*.

En lang oversikt over skiftende styrkeforhold i økonomisk og sosial utvikling mellom «Øst» og «Vest» gjennom tusenvis av år, gis i Ian Morris: *Why the West rules for now. The Patterns of History and what they reveal about the Future*. Bakgrunn for denne diskusjonen gis også i Tore Linné Eriksen: *Globalhistorie 1750-1900. En sammenvevd og delt verden*, C. A. Bayley: *The Birth of the Modern World 1780-1914*, Charles H. Parker: *Global Interactions in the Early Modern Age, 1400-1800* og Philip E. Tetlock m.fl. (red.): *Unmaking the West*.

Dessverre drøyer det før det kommer en engelsk oversetting av det nye standardverket om 1800-tallet globalhistorie, Jürgen Osterhammels *Die Verwandlung der Wel: Eine Geschichte des 19. Jahrhunderts*. Det er også god grunn til å ha høye forventninger til ei bok som er under utgivelse: Peer Vries: *Ursprünge des modernen Wirtschaftstums: England, China und die Welt in der frühen Neuzeit*.

Ettersom industrialisering i én del av verden blir tillagt så stor vekt i denne diskusjonen, anbefales også til slutt Robert C. Allen: *Global economic History. A very short Introduction*, Robert C. Allen: *The British Industrial Revolution in Global Perspective*, Peter N. Stearns: *The industrial Revolution in World History* og Emma Griffin: *A short History of the British Revolution*.

Fullstendig litteraturliste etter tema

Artikkelsamlinger

- Jerry H. Bentley (red.): *A companion to world history*. (Oxford: Wiley-Blackwell, 2012)
- Maxine Berg (red.): *Writing the history of the global. Challenges for the twenty-first century* (Oxford: Oxford University Press, 2013)
- John McNeill, J. R./Erin Stewart Mauldin (red.): *A companion to global environmental history* (Oxford: Wiley-Blackwell, 2012)
- Douglas Northrop (red.): *The Oxford handbook of world history* (Oxford: Oxford University Press, 2011/13)
- *Berkshire Encyclopedia of world history* (Great Barrington, MA: Berkshire Publishing Group, 2010.). Noen titler i serien er *Big history* (2012), *World environmental history* (2011) og *Africa in world history* (2011).

Korte globalhistoriske introduksjoner

- Neil Faulkner: *A marxist history of the world from neanderthals to neoliberalism* (London: Pluto Press, 2013)

- Neil MacGregor: *A history of the world in 100 objects* (London; Allen Lane, 2010, pbk 2012)
- John McNeill/William McNeill: *The human web. A bird's eye view of world history* (New York: Norton, 2004).
- Eivind H. Seland: *Globalhistorisk atlas* (Kristiansand: Portal, 2012)
- Peter N. Stearn: *World history. The basics* (London: Routledge, 2010)
- Eric Vanhaute: *World history. An introduction* (London: Routledge, 2013)

Gode lærebøker

- Iryie Akira: *Global interdependence. The world after 1945* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2013/14)
- Felipe Fernández-Armesto: *The world. A history* (London: Penguin, 2010)
- Jerry H. Bentley/Herbert F. Ziegler: *Traditions & encounters. A global perspective on the past*. (Boston: McGrawHill, 2010)
- Valerie Hansen/Kenneth R. Curtis: *Voyages in world history* (Wadsworth Cengage Learning, 2012)
- Akira Iriye, Jürgen Osterhammel: *A history of the world*, (Cambridge, Mass.: Harvard University Press)
- Kevin Reilly: *The human journey. A concise history of the world* (Lanham: Rowman & Littlefield, 2013)
- Emily S. Rosenberg(red.): *A world connecting. 1870-1945* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2012)
- Bonnie G. Smith mfl.: *Crossroads and cultures. A history of the world's peoples* (Boston: Bedford/St.Martin's, 2012)
- Peter N. Stearns mfl.: *World civilizations. The global experience* (Upper Saddle River, NJ: Pearson/Longman, 2010)
- Robert Strayer: *Ways of the world. A brief global history* (Boston: Bedford/St. Martin's)
- Robert Tignor mfl.: *World's together, worlds apart* (New York: Norton).

Big History

- David Christian: *Maps of time. Introduction to big history* (Berkeley: University of California Press, 2010).
- Fred Spier: *Big history and the future of humanity* (Oxford: Wiley-Blackwell)
- Cynthia Stokes Brown: *Big history. From the big bang to the present* (New York: Norton, 2008)
- David Christian, Cynthia Stoke, Craig Benjamin: *Big history. Between nothing and everything*(Maidenhead, Berkshire: McGraw Hill Education, 2013)
- Andrew Shyrock/Daniel Lord Smail (red.): *Deep history. The architecture of past and present* (Berkeley: University of California Press, 2011)

Utvikling av historiefaget i global retning

- Samir Amin: *Global history. A view from the South* (Oxford: Pambazuka Press, 2011)
- J. M. Blaut: *Eight eurocentric historians* (New York: The Guilford Press, 2000.)
- Sebastian Conrad: *Globalgeschichte. Eine Einführung* (München: C. E. Beck, 2013)
- Pamela Kyle Crossley: *What is global history?* (Cambridge: Polity Press, 2008)
- Akira Iriye: *Global and transnational history. The past, present and future* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012)
- Patrick Manning: *Navigating world history. Historians create a global past* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003)
- Dominic Sachsenmaier: *Global perspectives on global history. Theories and approaches in a connected world* (Cambridge: Cambridge University Press, 2011)
- Maria Sjöberg: *Kritiska tankar om historia* (Lund: Studentlitteratur, 2012)

Tidsskrifter

- *Journal of World History* (University of Hawai'i Press)

- *Journal of Global History* (Cambridge University Press)
- *World History Connected*: (<http://worldhistoryconnected.press.illinois.edu/>).

Historiografi

- Ulinka Rublick (red.): *A concise companion to history* (Oxford University Press, 2011)
- David Woolf: *A global history of history* (Cambridge: Cambridge University Press, 2011)
- David Woolf (red): *The Oxford history of historical writing*. (Cambridge: Cambridge University Press, 2011)

The New Oxford World History

- Daniel R. Headrick: *Technology in world history* (Oxford: OUP, 2010)
- Karen O. Kupperman: *The Atlantic in world history* (Oxford: OUP, 2012)
- Xinru Lui: *The silk road in world history* (Oxford: OUP, 2010)
- Mary Jo Maynes/Ann Waltner: *The family in world history* (Oxford: OUP, 2012)
- Paul S. Ropp: *China in world history* (Oxford: OUP, 2010).
- Ian Tattersall: *The world from the beginnings to 4000 BC* (Oxford; OUP, 2008)
- John Wills jr.: *The world from 1450 to 1700* (Oxford: OUP, 2009)

Themes in World History

- Milo Kearny: *The Indian Ocean in world history* (London: Routledge, 2004)
- Peter N. Stearns: *Globalization in world history* (London: Routledge, 2010)
- Mark B. Tauger: *Agriculture in world history* (London: Routledge, 2011)
- James Trefil: *Science in world history* (London: Routledge, 2012)

Andre bokserier

- Glenn J. Ames: *The globe encompassed. The age of European discovery, 1500-1700* (Upper Saddle River: Pearson, 2008).
- Brian C. Black: *Crude reality. Petroleum in world history* (Lanham: Rowman & Littlefield, 2011).
- Rainer F. Buschmann: *Oceans in world history* (Boston: McGraw Hill 2007)
- Donald Johnson/Jean Elliot Johnson: *Universal religions in world history. The spread of Buddhism, Christianity, and Islam to 1500* (Boston: McGraw Hill 2007)
- Pamela McVay: *Envisioning women in world history. 1500-Present, vol. 2* (McGraw Hill, 2009)
- Erik Gilbert/Jonathan Reynolds: *T_rading tastes. Commodity and cultural exchange to 1750_* (Upper Saddle River: Pearson, 2006)
- William Kelleher Storey: *The first world war. A concise global history* (Lanham: Rowman & Littlefield, 2009)

Miljøhistorie

- Wolfgang Behringer: *A cultural history of climate* (Cambridge: Polity Press, 2010)
- Edmund Bruke III/Kenneth Pomeranz (red.): *The environment and world history* (Berkeley: University of California Press, 2009)
- Alfred W. Crosby: *Children under the sun. A history of humanity's unappeasable appetite for energy.* (New York: Norton, 2006)
- Paul Dukes; *Minutes to midnight. History and the antropocene from 1763* (London: Anthem Press, 2011)
- J. Donald Hughes: *What is environmental history?* (Cambridge: Polity Press, 2006)
- John McNeill/Alan Roe (red.). *Global environmental history. An introductory reader* (London: Routledge, 2012).
- John R. McNeill: *Something new under the sun. An environmental history of the twentieth century world* (New York: Norton, 2001)
- Geoffrey Parkers Global crisis. *War. Climate change and catastrophe in the seventeenth-*

century (Yale University Press, 2013)

- Anthony N. Penna: *The human footprint. A global environmental history* (Oxford: Wiley-Blackwell, 2010)
- Clive Ponting: *A new green history of the world* (London: Vintage, 2007)
- Joachim Radkau: *Nature and power- A global history of the environment.* (Cambridge: Cambridge University Press, 2008)
- Sverker Sörlin/Anders Öckerman: *Jorden en ö. En global miljöhistoria* (Stockholm: Natur och Kultur, 1998)
- Frank Uekotter (red.): *The turning points of environmental history* (Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2008)

Over grensene: mennesker, varer og mikrober

- John Abeth: *Plagues in world history* (Lanham: Rowman & Littlefield, 2011)
- Robin Blackburn: *The American crucible. Slavery, emancipation and human rights* (London: Verso, 2011).
- Massimo Livi-Bacci: *A short history of migration* (Cambridge: Polity Press, 2012)
- Patrick Manning: *Migration in world history* (London: Routledge, 2012, 2. Utg)
- Alfred W. Crosby: *The Columbian exchange. Biological and cultural consequences of 1492* (Westport: Greenwood Press, 2003).
- David Eltis/Stanley I. Engerman (red.): *The Cambridge world history of slavery. Vol. 3: AD 1402-AD 1804* (Cambridge: CUP, 2011)
- Dick Harrison: *Slaveri. En världshistoria om ofrihet* (Stockholm: Historiska Media).
- Mark Harrison: *Disease and the modern world: 1500 to the present day* (Cambridge Polity Press, 2003)
- Mark Harrison: *Contagion: How commerce has spread disease* (New Haven: Yale University Press, 2012)
- Christiane Harzig/Dirk Hoerder: *What is migration history?* (Cambridge: Polity Press, 2009)

- Gad Heuman/Trevor Burnard: *The Routledge history of slavery* (London: Routledge: 2011)
- Dirk Hoerder: *Cultures in contact. World migrations in the second millennium* (Durham, NC: Duke University Press, 2011)
- Joseph C. Miller: *The problem of slavery as history. A global approach* (New Haven: Yale University Press, 2012)
- Giorgio Riello : *Cotton. The fabric that made the modern world* (Cambridge: Cambridge University Press, 2013)
- James Walvin: *Atlas of slavery* (Harlow: Pearson, 2006)
- Sheldon Watts: *Disease and medicine in world history* (London: Routledge, 2003)
- David Abulafia: *The great sea. A human history of the Mediterranean* (London: Allen Lane: 2011)
- Nicholas Canny/Philip Morgan (red.): *The Oxford handbook of the Atlantic world* (Oxford: Oxford University Press, 2011)
- Ronald Findlay/Kevin H. O'Rourke: *Power and plenty. Trade, war, and the world economy in the second millennium* (Princeton: Princeton University Press. 2007.)
- Matt K. Matsuda: *Pacific worlds. A history of seas, peoples, and cultures* (Cambridge: Cambridge University Press, 2012)
- Kenneth Pomeranz/Steven Topik: *The world that trade created. Society, culture and the world economy, 1400 to the present* (Armonk: M. E. Sharpe, 2012, 3. utg)
- Terje Tvedt: *Nilen – historiens elv* (Oslo: Aschehoug, 2012)

Imperier og imperialisme

- Brubank/Frederick Cooper: *Empires in world history. Power and the politics of difference* (Princeton: Princeton University Press, 2010).
- John Darwin: *The empire project. The rise and fall of the British world-system 1830-1970* (Cambridge: Cambridge University Press 2009)
- John Darwin *Unfinished empire. The global expansion of Britain* (London: Allen Lane 2012)

- Peter Davidson: *Atlas of empires* (London: New Holland Publishers, 2011)
- Trevor R. Getz/Heather Streets-Salter: *Modern imperialism and colonialism. A global perspective* (Boston: Prentice Hall, 2011)
- Philippa Levine /John Marriott (red.): *The Ashgate research companion to modern imperial histories* (London: Ashgate, 2012).
- Richard Gott: *Britain's Empire. Resistance, repression and revolt* (London: Verso, 2011)
- Daniel H. Headrick: *Power over peoples. Technology, environments. and Western imperialism, 1400 to the present* (Princeton: Princeton University Press)
- Phillipa Levine: *The British empire. Sunrise to sunset* (Harlow: Pearson, 2007, ny utg. underveis i 2013)
- Douglas Northrop: *An imperial world. Empires and colonies since 1750* (Upper Saddle River, N: Pearson, 2012)
- Wolfgang Reinhardt: *A short history of colonialism* (Manchester: Manchester University Press, 2011).

Økonomisk historie: Mellom rik og fattig

- Robert C. Allen: *Global economic history. A very short introduction* (Oxford: Oxford University Press, 2011)
- Robert C. Allen: *The British industrial revolution in global perspective* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009)
- C. A: Bayley: *The birth of the modern world 1780-1914* (Oxford: Blackwell, 2004)
- Jack Goldstone: *Why Europe. The rise of the West in world history, 1500-1850* (Boston: McGraw Hill, 2009)
- Emma Griffin: *A short history of the British revolution* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2011).
- André Gunder Frank: *Reorient. Global economy in the Asian age* (Berkeley: University of California Press, 1998)
- Tore Linné Eriksen: *Globalhistorie 1750-1900. En sammenvevd og delt verden* (Oslo:

Cappelen Akademisk, 2010)

- John M. Hobson: *The Eastern origins of Western civilisation* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004)
- Robert B. Marks: *The origins of the modern world. A global and ecological narrative from the fifteenth to the twenty-first century* (Lanham: Rowman & Littlefield, 2006, 2. Utg)
- Ian Morris: *Why the West rules for now. The patterns of history and what they reveal about the future* (London: Profile Books, 2010).
- Jürgen Osterhammels Die Verwandlung der Wel: *Eine Geschichte des 19. Jahrhunderts* (München: C.H. Beck, 2009.).
- Kenneth Pomeranz: *The great divergence. China, Europe and the making of the modern world economy* (Princeton: Princeton University Press, 2000.)
- Prasannan Parthasarathi: *Why Europe grew rich and Asia did not* (Cambridge: Cambridge University Press, 2011).
- Charles H. Parker: *Global interactions in the early modern age, 1400-1800* (Cambridge: Cambridge University Press, 2010)
- Peter N. Stearns: *The industrial revolution in world history* (Boulder: Westview Press, 2012, 4. utg.)
- Philip E. Tetlock m.fl. (red.): *Unmaking the West* (Ann Arbor: University of Michigan Press, 2006.)
- Peer Vries: *Ursprünge des modernen Wirtschaftstums: England, China und die Welt in der frühen Neuzeit* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2013).

//]]]]> //]]>

Bok: A Global History of History – David Woolf